

Mensen gaan liever naar de kerk voor de esthetische beleving

LEONIE BREEBAART

Dat Nederlandse moslims en masse op DENK stemmen is een misvatting. De meeste moslims doen dat niet, bleek bij de vorige

verkiezingen. Liberale moslims kiezen vaak voor D66, zoals Trouw vorige week nog vaststelde. Maar wie zijn die DENK-stemmers dan wel? Weekblad De Groene Amsterdammer ging op pad in het Amsterdamse stadsdeel Nieuw-West, waar de partij populair is. Waarom? Omdat DENK de moslims uit Nieuw-West aanvoelt, denkt Mourad Taimounti, lijsttrekker van DENK in Amsterdam. Moslimjongeren als hijzelf weten dat je nóg zo hard kunt knokken voor je integratie, maar het gevoel houdt niet gezien te worden. "Wat nog ontbreekt is acceptatie. Op dat stukje acceptatie zet DENK in". Dat bevestigt Tayfun Balcik, die al zijn hele leven in Nieuw-West woont. DENK voorziet in een psychologische behoefte. Bij deze partij voelen moslimjongeren zich wél gezien en begrepen.

Gezien en begrepen worden, dat willen christenen ook. Maar in fuserende en snel moderniserende gemeenten, gaat het soms mis, constateert Ouderlingenblad voor Pastoraat en Gemeentebouw onder het thema 'Is dit mijn gemeente nog wel?'. Neem het echtpaar De Vries. Na jarenlang actief geweest te zijn in de kerk, blijven ze opeens weg. Als een ouderling hen opzoekt, wordt duidelijk waarom. Ze voelen zich diep ongelukkig bij 'wat er allemaal gebeurt' in de kerk. Wat dan? "Nou, al die bijzondere liederen tegenwoordig," legt Jaap uit, "vaak nog in het Engels ook." De dominee gaat ook steeds meer 'op de moderne toer' en zegt dat je de bijbelverhalen niet zo letterlijk moet nemen, dat ze vooral symbolisch bedoeld zijn. Dat doet ook Ans pijn. "Voor mij zijn die verhalen echt gebeurd, maar de anderen in de leiding dachten daar anders over." Hoe ga je om met zulke verdriet? Onder meer door goed te luisteren, adviseert psychologe Gerry Kramer-Hasselaar. Hoor alle stemmen, weeg ze zorgvuldig af, en zorg ook dat niet steeds

dezelfde mensen iets moeten inleveren.

Maar of dat allemaal genoeg is? Volgens godsdienstsocioloog Marten van der Meulen loopt het verenigingsmodel van de kerk sowieso ten einde. Verwijzend naar de sociologe Grace Davie legt hij uit dat in het Europese christendom nog maar twee types kerk 'werken': kathedralen en warme gemeenschappen. Die kathedralen kunnen ook dorpskerkjes zijn, het punt is dat mensen tegenwoordig liever naar de kerk komen voor de esthetische beleving - zo is de Evensong in Groot-Britannië erg geliefd. Daarnaast blijft er volgens Davie behoefte aan kleine, warme gemeenschappen waar mensen naar elkaar omzien. Door wekelijks samen te eten bijvoorbeeld. Of door vluchtelingen te helpen.

Ook de Gereformeerde Bond worstelt met het thema 'inclusiviteit', zo blijkt uit De Waarheidsvriend, een blad dat ook deze week volledig volgeschreven wordt door mannen. In het artikel 'Een inclusieve kerk?' reageert hoofdredacteur P.J. Vergunst op het verwijt dat je in de kerk een onveilig klimaat scheidt als je 'meningen die elkaar inhoudelijk uitsluiten probeert te voorkomen'.

Moeten we kerken soms bekritisieren voor het aanleggen van lidmaatschapscriteria die in overeenstemming zijn met hun overtuigingen, vraagt Vergunst. Natuurlijk niet. Maar wie bepaalt wat de criteria zijn? Hierin is Vergunst onverbiddeijk. "Wie met allerlei esoterische wijsheden aankomt, het bestaan van God loochent, die kan op geen enkele wijze claimen dat de kerk dit tot haar boodschap moet maken."

En wat is dat bestaan van God dan precies? Ook daarop is voor Vergunst maar één antwoord mogelijk. "We hoeven daarbij niet zelf voortdurend het wiel uit te

vinden, maar hebben in de
belijdenis een betrouwbare gids
ontvangen."